

Notitie t.b.v. een nieuw in te stellen Educatiefonds, 'muziek in de klas', in de gemeente Oss

Stand van zaken Cultuureducatie, in de breedte in de gemeente Oss op dit moment.

Cultuureducatie bevat de disciplines: drama, muziek, literatuur, dans, erfgoed, beeldende kunst en film/fotografie.

Elke basisschool moet volgens de landelijke onderwijskerndoelen aandacht besteden aan kunstzinnige oriëntatie. Maar hoe doe je dat op een goede manier en hoe voorkom je dat cultuureducatieve activiteiten als los zand aan elkaar hangen?

Inmiddels is de '**Cultuur Loper**' ontwikkeld door Kunstbalie in samenwerking met Erfgoed Brabant als onderdeel van de regeling **Cultuureducatie met Kwaliteit** (CMK). Het programma komt in co-creatie tot stand met lokale intermediairs, kunstencentra, scholen, cultuuraanbieders en gemeenten in Noord-Brabant.

In de gemeente Oss nemen inmiddels 15 van de 43 basisscholen, via OKVO, deel aan het programma CMK. Van de drie koepels van Voortgezet Onderwijs doet nog niemand mee. Aangesloten bij OKVO zijn: de professionele culturele instellingen Muzelinck (tevens intermediair naar het onderwijs), Bibliotheek, De Lievekamp, cultuurpodium Groene Engel, Stadsarchief Oss en Museum Jan Cunen).

De '**Cultuur Loper**' is een vierjarig programma – bestaande uit coaching en scholing én een online instrument – waarmee scholen de kwaliteit van de eigen cultuureducatie kunnen verbeteren. Het programma helpt de scholen om vanuit hun eigen visie een samenhangend en doorlopend activiteitenprogramma te maken. Zo worden kinderen in het primair onderwijs en in de onderbouw van het voortgezet onderwijs optimaal gestimuleerd in hun culturele groei.

Doelen van Cultuureducatie met Kwaliteitontwikkeling, verdieping en vernieuwing curriculum

- vakinhoudelijke deskundigheid
- relatie scholen en culturele omgeving
- beoordeling van de culturele ontwikkeling van de leerling

OKVO

OKVO zorgt voor kennismaking, beleving. Echter OKVO heeft niet de middelen structurele opleiding te bieden.

OKVO is al meer dan 35 jaar het Osse kunstmenu voor het basisonderwijs! Nagenoeg alle basisscholen doen mee aan dit programma. De professionele culturele instellingen Muzelinck, Bibliotheek, De Lievekamp, Cultuurpodium Groene Engel, Stadsarchief Oss en Museum Jan Cunen, laten kinderen van groep 1 tot en met groep 8 kennismaken met de kunstdisciplines drama, muziek, literatuur, dans, erfgoed, beeldende kunst en film.

Verdeling disciplines

Groep	Plusmenu (najaar)	Basismenu (voorjaar)
Groep 1-2	Dans	Drama
Groep 3	Beeldende kunst	Muziek
Groep 4	Cultureel Erfgoed	Literatuur
Groep 5	Muziek	Dans
Groep 6	Audiovisueel	Cultureel erfgoed
Groep 7	Literatuur	Beeldende kunst
Groep 8	Drama	Audiovisueel

Dit kunstmenu, waarbij cultuureducatie m.b.t. alle kunstdisciplines aan bod komt is een prima basis. Echter we spreken hier niet van structureel 'muziek in de klas, onder schooltijd'.

Hier wil D66, graag in samenwerking met de andere politieke partijen, iets aan doen.

Kortom ...: 'Muziek in de Klas' ONDER schooltijd voor ieder kind uit de gemeente Oss.

Eigenlijk is het al 'diep triest' dat we dit onderwerp op deze wijze moeten benoemen. Muziek zou ook zoals het vak rekenen en taal in het programma van de school moeten zitten. Ooit was het er! Bijna alles is wegbezuinigd. Nu de orkestbezettingen minder worden, er steeds minder kinderen na schooltijd een muziekinstrument bespelen, ziet de overheid in dat het treurig gesteld is.

In oktober 2014 kondigde minister Bussemaker in een brief aan de Tweede Kamer een aantal maatregelen aan om een impuls te geven aan **muziekonderwijs** binnen het kader van **Cultuureducatie met Kwaliteit**. De subsidieregeling Impuls muziekonderwijs is onderdeel van deze activiteiten en sluit aan bij de beweging Méér Muziek in de Klas; de beweging waarbinnen publieke en private partijen zich de komende vijf jaar gezamenlijk inzetten voor structureel muziekonderwijs op de basisschool.

Méér Muziek in de Klas is een initiatief van het ministerie van OCW, een programma met als doel structureel muziekonderwijs op de basisschool. Publieke en private partijen zetten zich daar tot 2020 gezamenlijk voor in Minister Jet Bussemaker, Carolien Gehrels en Joop van den Ende maken zich samen met andere ambassadeurs sterk voor toegankelijk en deskundig muziekonderwijs. Hare Majesteit Koningin Máxima is erevoorzitter van het platform Ambassadeurs Muziekonderwijs.

Waarom muziekonderwijs?

-Muziekonderwijs stimuleert de creativiteit van kinderen. Een instrument bespelen draagt bij aan de motorische ontwikkeling van kinderen, bevordert discipline en doorzettingsvermogen.

-Samen muziek maken leert kinderen rekening te houden met elkaar, het geeft veel plezier en het stimuleert de ontwikkeling van sociale en emotionele vaardigheden.

-84% van de ouders vindt het belangrijk dat hun kinderen op school in aanraking komen met muziek. Daar staat tegenover dat slechts 11% van de scholen vindt dat hun leraren deskundig genoeg zijn om muziekonderwijs te geven. Groepsleerkrachten voelen zich vaak niet bekwaam genoeg voor muziekonderwijs. Ze missen vaak het zelfvertrouwen om bijvoorbeeld te zingen voor en met de klas.

-Goed cultuuronderwijs is belangrijk: voor de persoonlijke ontwikkelingen van kinderen, voor hun creativiteit en voor de creativiteit van onze samenleving. Er is groot draagvlak in de samenleving voor cultuureducatie en in het bijzonder voor meer en beter muziekonderwijs.. Maar dat is nog niet alles. Onderzoek toont aan dat muziek maken een positief effect heeft op schoolprestaties.

Nieuw Educatiefonds t.b.v. het onderwijs in de gemeente Oss

In Oss heeft tot nu toe geen enkele school een aanvraag gedaan bij het Fonds voor Cultuurparticipatie/OCW/Joop van den Ende, i.h.k.v. bovenstaande regeling 'Muziek in de Klas'. Een groot dilemma is dat het toegezegde bedrag door de school of aanvrager ge-cofinancierd moet worden. Een ander dilemma is dat scholen in Oss niet op de hoogte zijn van diverse 'creatieve' manieren van cofinancieren, dusdanig dat het haalbaar zou kunnen zijn.

Hoe ziet die cofinanciering er dan uit en welke bedragen kunnen bij Fonds voor Cultuureducatie aangevraagd worden?

Let op! De bedragen zijn over drie jaren verspreid alsmede de lessen, moeten over drie jaren verspreid worden. Dit om het structurele idee erin te krijgen.

- Locaties tot en met 99 leerlingen: € 10.000
- Locaties tussen de 100 en 199 leerlingen: € 15.000
- Locaties met 200 leerlingen of meer: € 20.000

Voorbeeld: (over drie schooljaren te verdelen)

Een basisschool uit de gemeente Oss heeft 250 leerlingen. De projectbegroting is dan totaal € 40.000 voor drie schooljaren. Hiervoor kan men € 20.000,- subsidie aanvragen bij het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Het resterende bedrag € 20.000,-, moet de school zelf cofinancieren. Maximaal € 12.000,- (60 %) mag betaald worden met gekapitaliseerde uren van het eigen personeel. Er resteert een bedrag van € 8.000,-.

Het Educatiefonds vanuit de gemeente Oss draagt € 4.000,- bij (10 % van de projectbegroting). Dan blijft er € 4.000,- over, verdeeld over drie schooljaren. Dit bedrag moet de school zelf bijdragen (of zelf organiseren d.m.v. Derdengelden zoals bv Het Prins Bernhard Cultuurfonds, legaten, etc.)

Draagvlak scholen

D66 heeft 10 basisschooldirecteuren benaderd om het draagvlak te testen. De motivatie voor 'muziek in de klas' is er zeer zeker echter het geld is een probleem. Na uitleg over de mogelijkheden van cofinanciering wordt positief overwogen aan te vragen. Mede door het nieuw in te stellen educatiefonds door de gemeente Oss krijgt de school een stukje beloning vanuit politiek Oss. Daar zijn ze erg blij mee. De school kan vervolgens 'inkopen' bij plaatselijke cultuurinstellingen, Harmonie, andere muziekgezelschappen, de professionele muziekdocent die als ZZP' er werkt op de hoek of het Poppodium. De school krijgt gratis advies vanuit Kunstbalie bij het aanvragen van de subsidie en het maken van een schoolplan. Gemeente Oss, het onderwijs en het gehele culturele veld werken dan uitstekend aanbod- en vraaggericht.

Criteria van het Osse educatiefonds

Er zullen duidelijke criteria opgesteld moeten worden bij het instellen van een 'educatiefonds'. Ook zal de school **aantoonbaar** de gelden vanuit de gemeente moeten inzetten t.b.v. de uitvoering van het schoolleerplan. Dit in drie jaar. T.a.v. goede inhoudelijke criteria kan de gemeente gratis advies krijgen vanuit Kunstbalie.

Waarvoor dient de subsidie vanuit het Fonds voor Cultuurparticipatie?

- Het structureel muzieklessen verzorgen, en
- de mensen, de juffen en de meesters, die voor de klas staan trainen in het geven van muziekonderwijs;
- verbinding maken tussen binnenscholen en buitenscholen muziekonderwijs. (B.v. via amateurmuziekgezelschappen, muziekschool, Privémuziekscholen, Poppodium en Landelijk Jeugd cultuurfonds).

Periode?

De landelijke subsidie is voor drie schooljaren. Te beginnen: augustus 2017: schooljaar 17-18. Als er nog een nieuwe mogelijkheid komt om subsidie aan te vragen, de z.g. derde en laatste ronde, (oktober 2017-april 2018) vanuit het Fonds voor Cultuurparticipatie, moet opnieuw bekeken worden of weer nieuwe Osse scholen gaan aanvragen en het Fonds dus nog 1x verlengd zou moeten worden. Verlenging betekent dan niet dat er weer nieuw geld in het Fonds moet. € 150.000,- is genoeg om 43 scholen 10 % te betalen. Alleen scholen hebben meer tijd om aan te vragen. Daarna sluit de regeling en hebben de scholen in drie jaar tijd kans muziek in de klas te 'borgen' in het schoolcurriculum.

Hoeveel moet er dan in de pot 'Educatiefonds Oss'?

Voorstel: 1-malig € 150.000.

Wanneer kan aangevraagd worden bij fonds voor Cultuurparticipatie?

De 1^e ronde is gesloten. Aanvragen voor de tweede ronde van de Impuls muziekonderwijs kan vanaf 2 oktober 2016-april 2017. De subsidie kan dan ingezet worden vanaf schooljaar 2017-2018 (en dan 3 jaar) Tot nu toe heeft in Oss nog niemand aangevraagd. Landelijk hebben intussen ruim 950 scholen een subsidie ontvangen en/of aangevraagd. D66 Oss pleit voor 43 scholen in Oss die structureel muziek in de klas aan gaan bieden.

Een eventuele derde ronde is in oktober 2017-april 2018 en dan is deze subsidie bedoeld vanaf schooljaar 2019-2020 (drie jaar)

Wie kan een aanvraag indienen bij het Fonds voor Cultuurparticipatie?

Deze subsidieregeling staat open voor aanvragen vanuit alle basisscholen in Nederland. Ook scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs zijn nadrukkelijk uitgenodigd.

Een schoolbestuur kan voor één of meerdere schoollocaties een aanvraag doen. Elke locatie maakt een plan op maat, passend bij de ambitie en mogelijkheden van de school. Een schoolbestuur kan er voor kiezen om zelf het plan te schrijven of iemand van de schoollocatie het plan te laten schrijven. Zowel het schoolbestuur als de locatieleider moeten de aanvraag ondertekenen. In de Brabantse situatie zal Kunstbalie ondersteunen, wanneer daar behoefte aan is vanuit de school.

November 2016,

(Tekst: Henriëtte Renders, Raadslid D66,Oss, o.a. cultuurwoordvoerder)
Bronnen: Kunstbalie, Fonds voor Cultuurparticipatie, OKVO, OCW, Muzelinck.